

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alienatio Canonica Rerum Ecclesiae Temporalium

**Wiestner, Jacob
Prielmeyer, Bernhard F.**

Ingolstadii, 1692

Articulus VII. De Rerum Ecclesiasticarum Locatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61444)

ARTICULUS VII.

De Rerum Ecclesiasticarum Locatione.

SUMMARIUM.

1. Eiusmodi res Immobiles cum Solemnitate, ad quodcunque:	11. Earundem etiam fructus ultra triennium non locantur :
2. Sine ista, ad modicum tempus Antiquo:	12. Secundum aliquos etiam Beneficiales.
3. Recentiore Jure ad triennium locantur:	13. Sed verius horum Locatio triennio non constringitur.
4. Nisi sint exigui valoris.	14. Neque Extravag. Ambitiosa dispositione:
5. Ad tria triennia extensa Locatio nulla,	15. Prefazione:
6. Et in fraudem facta censetur:	16. Aut Panis comprehenditur.
7. Saltem quoad duo posteriora.	17. Fructus Beneficiales locari nequeunt in prejudicium successoris.
8. Eam quoad primum irritam affirmantium,	18. Inter istorum & Ecclesie reddituum Locationes differentia.
9. Et negantium Opiniones,	
10. Conciliantur.	

Septimò, rerum Ecclesiasticarum Administratoribus quibuscunque prohibita est Locatio, *Clement. 1. & Extravag. Ambitiosa, de Reb. Eccles. alien.* Non quidem omnium: sed rerum duntaxat Immobilium & Pretiosarum. Imò ex justa causa, & eum Solemnitate Canonica, etiam istas ad quodcunque, in profanis rebus, Jure permissum tempus locari posse, omnes facile concedunt; cum sic omnino, hoc est, quoad ipsam Proprietatem & Dominium possint alienari.

Sine Solemnitatibus autem *Clement. cit.* Locationes rerum Ecclesiasticarum, sive istarum usus & fructus pro certa mercede pecuniaria, & aliquando etiam fructuaria v. g. pro certa quantitate,

Z

tate,

tate frumenti, vini, olei, Concessionibus, ad recipientis aut concedentis vitam, vel aliud longum tempus prohibita: & permissa illa tantum Locationes sunt, quae fiunt ad tempus modicum: cujusmodi in proposita materia, quodcumque decennio minus, *arg. c. fin. Ne Praelati vices &c. esse centent Glossa fin. in Clement. cit. Covarruvias lib. 2. Var. cap. 15. n. 6. & Azor p. 2. Instit. Moral. lib. 7. cap. 10. q. 3.*

- 3 Verum, etsi haec se ita habeant, spectato Antiquiore *cit. Clement.* Recentiore tamen Jure, sine Solennitatibus & consensu saltem Apostolico, Rerum Ecclesiasticarum, sicut Alienationes ceterae: ita etiam Locationes ultra triennium fieri prohibita sunt, *Extravag. Ambitiosa inter Com. de Reb. Eccles. alien.* qua introductum Jus, ubi Constitutio illa usu recepta est, hodie observandum, cum Navarro, *Manual. cap. 27. n. 149.* recte observat Laiman *lib. 3. tract. 4. cap. 10.* Ubi autem non recepta, aut
- 4 Consuetudine ei derogatum est, Locationes ad novennium hodieque: & si res modicae & exigui valoris sint, illa & Antiquo etiam Jure non obstante, ad quodcumque tempus fieri possunt, juxta *can. Terrulas 12. q. 2. Quaranta in summa Bullar. V. Alienatio n. 18. & Wagnereck in cit. Extravag. Exegeti, V. Locationem not. 2.* Vnde

- 5 Dubium oritur primo de valore Locationum v. g. praedij ad tria triennia, ubi *cit.* Constitutio Paulina recepta, & ubi usu recepta non est, ad tria novennia, eodem die, eidem vel diversis personis, scilicet uni pro primo, alteri pro secundo, tertiae pro ultimo triennio vel novennio factarum. Eas enim pro validis, etiam quoad triennium aut novennium secundum & tertium, habet Baldus in *L. Voluntas 4. C. de Fidei commiss.* quod sic non una, sed tres Locationes contrahantur: quarum singulae ad tres Moderno, vel Antiquo Jure permissos novem annos extendantur. Sed melius cum *cit. Covarruvia, cap. 16. n. 4.* irritas pronuntiant Molina *Tract. 2. de 1. & 1. disp. 466. n. 11.* Vasquez *de Redit. cap. & §. 2. n. 25. &* alijs DD. cum Rotae
- De-

Decisionibus allegatis, Barbosa de Off. & Potest. Episc. alleg. 95. n. 17. id desumentes ex Novell. 7. cap. 3. in fine; ubi nullum dicitur pactum: quo rei Ecclesiasticæ Emphyteusin concedens, duorum istam accipientis hæredum Successorem ceteris præferre, eique eandem rem in Emphyteusin concedere obligaretur. Rationem textus reddit; *quia hoc nihil aliud est, quàm per revolutionem & machinationem perpetuas eis Emphyteuses, magis autem privationes Ecclesiasticarum agi rerum: quæ æquè militat adversus nobis propositas Locationes; cùm per illarum machinationem, & triennalis Concessionis revolutionem res Ecclesiastica locetur ultra triennium Novo, & modicum tempus Jure Antiquiore permissum, in apertam utriusque Juris fraudem. Confirmatur; quia hujusmodi Locationibus permissis, quod unâ viâ prohibitum est, contra Legislatoris intentionem per alteram obtineretur, contra Reg. 84. in 6.*

Neque vim habet ratio Baldi; etsi enim tres triennales aut novennales, & non una duntaxat Locatio sit: revêra tamen prædium Ecclesiasticum per illas ultra triennium, & per has ad longum tempus locaretur & conducireretur: quorum prius Extravag. posterius Clem. citi. prohibetur.

Dubium secundò, & Controversia inter DD. admodum celebrata est, an ejusmodi Locatio ad tria triennia irrita etiam sit quoad primum? Quoad hoc etiam, ac proinde in totum eam vitari vult Bartoli. in Auth. Qui rem. C. de SSI. Ecclesi. n. 7. & cum eo Navarrus de Alien. Ren. Ecclesi. n. 21. Covarruyas cit. cap. 16. n. 5. Steph. Gratianus tom. 1. Discept. Forensi. cap. 126. n. 22. & Vasquez cit. §. 2. à n. 28. Contra eam, saltem pro primo triennio subsistere, cum Claro §. Donatio q. 17. n. 2. & Card. Tuscho, Practic. V. Locatio conclus. 406. n. 2. defendunt citi. Molina disp. 467. n. 3. Quaranta V. cit. n. 18. & Riccius Resol. 102. n. 3.

Illi se fundant partim in textibus Clement. 1. & Extravag. citi. quorum posteriore ultra triennium facta Locatio nullius omnino roboris & momenti: priore verò ex ipsa recipienti nullū jus acqui-

ri dicitur, *cit. Novell. cap. 3. cuius Princip.* Emphyteusi, ultra legitimum tempus data, robur adimitur, & *cap. 7.* illam accipere præsumens ab Emphyteusi cadere dicitur. Partim verò in ratione; quia Locatio est contractus reciprocus, pendens à voluntate duorum: cuiusmodi contractus, si non valent, ut fiunt: neque valent, ut fieri potuerunt, quando agitur de contrahenda obligatione, secundùm receptam doctrinam Bartoli *in l. 1. §. Si quis ita ff. de V. O.*

9 Isti verò præcipuè nituntur Regulâ, *utile per inutile non debet vitari*, quæ est 37. *in 6.* sic enim, inquit, Emphyteusis concessa in tertiam & quartam generationem valida est, quoad tertiam Jure permissam: quod desumunt ex *cit. Novell. & cap. 3. §. Quod autem*: sic Donatio absque insinuatione ultra 500. solidos facta, firma est, quoad summam Jure permissam: & quoad excessum tantùm vitatur, per *text. l. Sancimus 34. C. de Donat.* & concessio Indulgentiæ ab Episcopo ultra tempus unius anni ipsi permissum *c. Cum ex eo 14. §. Ad hac, de Pœnit. & Remiss.* etsi nulla sit quoad excessum: quoad annum tamen à SS. Canonibus indultum valet, ut *in c. fin. eodem Tit. in 6. Glossa fin. &*, alijs DD. relatis, advertit Barbosa *in c. fin. cit. n. 2.*

10 Extremè oppositas has sententias hic Author *alleg. 95. cit. n. 11. & Donatus Tom. 1. Prax. Regul. p. 2. Tract. 14. q. 42. n. 2.* in concordiam reducunt ope distinctionis, agnitæ à *cit. Molina n. 4.* Vel enim inquit, Locatio est individua, itaque inita, ut ex mente contrahentium non nisi pro triplicato triennio vel toto novennio teneat: ideòque non nisi una merces pro toto tempore solvatur? Et tum eam neque pro primo triennio valere, cum prioribus facilè concedunt, propter defectum consensûs. Vel dividua, itaque inita est, ut primo triennio finito incipiat nova Locatio, prout fieri præsumeretur, si annua aut singulis annis respondens pensio esset solvenda? & tum, ne contra *cit. Regulam, utile per inutile vitietur*, eam pro primo triennio valere: pro reliquis autem eâ, tanquam nullius momenti contra-

tu,

Qu, nullum jus accipienti acquiri, cum posterioris Sententiæ Assertoribus docent, propter *Clement. & Extravag. cit.* quorum proinde textuum dispositio, etsi generaliter loquatur, non de licito, sed illicito locationis tempore est intelligenda; leges enim generaliter loquentes improbare non censentur, quod alijs est permissum arg. *l. sciendum 15. princip. ff. Qui satisd. cog. Barbosa l. cit. n. 16.*

Dubium & Controversia tertio est, de Locatione ipsorum ^{II} fructuum sive reddituum Ecclesiasticorum. Hos enim per Ecclesiarum & Monasteriorum Prælatos ac Rectores ultra triennium, *cit. Extravag.* non obstante, locari posse, non obscure tradi videtur eadem, prohibente alienationem Ecclesiasticarum rerum & bonorum: quibus verbis res & bona sive possessiones Ecclesiarum, non ex istis provenientes fructus & redditus comprehendi videntur: & ex verbis, *præterquam in casibus à jure permissis*: cujusmodi fuit locatio fructuum, ad modicum, & quodcumque novennio minus tempus permittit *c. Vestra de Locato* junctâ *Clement. cit.* Sed sicut communior, ita verior est sententia aliorum: quibuscum non ipsarum tantum possessionum, sed etiam fructuum Locationem *alleg* Constitutione Pauli II. ad triennium restrictam, Praxi Tribunalium & Rotæ *decis.* firmat *cit. Barbosa n. 20.* & non obscure insinuat textus, *Omnium rerum & bonorum*: ac proinde etiam fructuum Ecclesiasticorum Locationem, triennali majorem, vetans: & clarè satis exprimit, generaliter prohibita Alienationis exceptio secunda, permittens alienationem *fructuum & bonorum, qua servando servari non possunt pro instantis temporis exigentia*: cujusmodi cum fructus post Locationis triennium provenientes non sint, quoad istos, à dicta exceptione Regula accipiet firmitatem, arg. *l. Quasitum 12. §. 43. v. Denique, ff. de Fundo instructo & l. Ex eo 18. ff. de Testib.* sed hinc.

Dubium quartum, & magni in praxi momenti Controver- ^{II} sia oritur, de fructibus rerum beneficialium, pertinentium ad

ipsius Ecclesiæ Prælati vel Rectoris Mensam; sicut enim ipsarum Ecclesiarum, Monasteriorum, aliorumque Piorum locorum, auctoritate Episcopi rectorum, ita etiam illorum redditus & fructus ultra triennium locari, absque consensu Apostolico posse, negant Emmanuel Sà *V. Conductio* n. 13. Barbosa *alleg. cit.* n. 20. & alij DD. cum Rotæ decis. *allegat.* acriter propugnat Gutierrez *2. 2. Canon. lib. 1. cap. 8. n. 14.* ponderatâ *cit. Extravag. imprimis. Præfatione,* agente de bonis, *ex quibus Ecclesia, Monasteria & pia loca reguntur illustranturque, & eorum ministri sibi alimoniam vendicant:* cujusmodi maximè sunt fructus & redditus Beneficiales ac Mensæ, sive destinati ad sustentationem Prælati vel Rectoris: Deinde Dispositione, *omnium rerum & bonorum Ecclesiasticorum, id est prædictorum, quibus Ecclesia &c. reguntur illustranturque, & ministri aluntur, Alienationem* quamcunque, & in specie *Locationem ultra triennium,* generaliter prohibente: Et denique Pœnis, in Ecclesiarum non solum Prælatos, sed Rectores & Beneficiatos quoscunque, aliter, quam ipsâ dispositum est, *alienare præsumentes,* decretis. Idem suadet ratio, quia Beneficiorum fructus destinati sunt pro sustentatione Beneficiorum, arg. *c. Non liceat. 2. de Præbend.* qua isti carere, eorumque successores privari facile possent, si redditus Beneficiales ad longum tempus, Locare locationis mercede à Conductore de præsentî receptâ liceret.

13; Hujus, in Jure fundatæ rationis, etsi non modica, ea tamen vis non est, ut propterea eâ firmatæ Sententiæ oppositam non censeamus probabiliorem: quam (ac proinde fructuum Beneficialium, & ad Prælati vel Rectoris mensam, sive sustentationem destinatorum, reddituum Locationem, triennio non infringi) tanquam veniorem defendunt Covarruvias *cit. cap. 16. n. 6.* Avendan *de Exequend. mandat. p. 1. cap. 4. n. 6.* Vasquez *de Redit. cap. 1. §. 2. n. 34.* Zerola *Prax. Episc. p. 1. V. Alienatio §. 3.* Molina *cit. disp. 466. n. 7.* & alij: quos refert & sequitur Palao *tract. 12. disp. unica p. 14. n. 12.*

Ratio

Ratio est; quia *cit. Extravag.* qua Paulus II. consulere intendit indemnitati Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum locorum Piorum, expresse agit de bonis, quorum Alienatio cedit in illorum, scilicet dictorum locorum & cultus Divini detrimentum: & quorum Alienatio v. g. Locatio tantum facienda est ob evidentem utilitatem Ecclesiarum &c. Quæ non conveniunt fructibus Beneficialibus, sive deputatis ad ipsius Prælati Rectoris & Beneficiati sustentationem; cum istorum Locatione Ecclesiarum, Monasteria &c. nullum patiantur detrimentum, aut utilitatem vel emolumentum percipiant, & cultus Divinus non diminuat. Unde illorum Locationem *Extravag. cit.* Dispositio non comprehendit.

Neque etiam Præfatio aut Pœnæ. Illa; quia Ministri, qui ex fructibus rerum locari prohibitarum alendi dicuntur, sunt, qui Ecclesiæ vel Monasterijs serviunt, ab iisque percipiunt stipendia sustentationis. Istæ verò; quia Prælatos, Rectores, Beneficiatos &c. afficiunt, non ratione Locationis reddituum & fructuum Beneficialium, ad ipsos, sed rerum aut fructuum spectantium ad Ecclesias, Monasteria, & quorum ipsi solum habent administrationem.

Neque majorem vim habet Ratio; quia permissione diuturnioris, imò ad Beneficiati vitam aut Resignationem extentæ Locationis fructuum beneficialium, nullum præjudicium patitur successor; cum quatenus huic præjudicat, invalida sit: & propterea ultra Locatoris vitam & administrationem non extendatur, ut clarè constat ex Concilio Tridentino, Locationes illas, quæ anticipatis solutionibus fiunt, & quatenus Successoribus præjudicare possunt, irritante, *sess. 25. cap. 11. de Reformat.* Vnde ejusmodi redditus non facile aliquis ad longum tempus & anticipata solutione conducet: & si conduceret, damnum, quod subiret, sibi deberet imputare; cum Locationem obitu finire, & fructus ad successorem pertinere, potuerit & debuerit prævidere *c. fin. de Officio Ord. in 6. & l. Si quis*

quis domum §. 1. ff. Locati, Glossa in c. fin. v. Terminum, Ne Prælati vices &c. Panormit. ibid. n. 8. Covarruvias cap. 15. n. 6. & Molina l. cit. Vnde

18 Bene noranda est gemina differentia, quam inter reddituum & fructuum, pertinentium ad Ecclesias &c. quorum Prælati, Rector &c. solum habent administrationem: & Beneficialium, & similium Locationes cit. alique DD. agnoscunt. Prima est; quod Locatio priorum, de Jure Antiquiore ad quodeunque tempus modicum: Recentiore autem Extravag. cit. ad triennium duntaxat: posteriorum autem ad tempus longum & ipsam concedentis vitam, fieri possit. Altera; quod illarum Locatione, Antiquiore ad novennium: Recentiore autem Jure, ubi cit. Extravag. usu recepta est, ad triennium facta, hoc ipso, quod à legitimo Administratore & secundum Jura inita sit, stare teneatur Successor, sicut Tutor Tutori succedens in administratione Tutelæ, imò ipse pupillus arg. l. si tutela §. ff. de Administr. Tutor. Nisi ejusmodi contractu se læsum, iste aut Ecclesia probare possint; tum enim recurrere possent ad Beneficium in integrum restitutionis, per text. & DD. in c. 1. De in integr. restit. non item istorum; cum eorum Locatio Prælati, Rectoris, Beneficiati morte exspiret per text. aut arg. cap. 11. Trident. &c. fin. cit. quia facta est nomine proprio, & de Jure proprio: quod jus & nomen respectu rei locatæ Beneficiati obitu vel etiam renuntiatione cessat, ut rectè advertit Palao cit. p. 14. n. 13.

ARTICULUS VIII.

De Emphyteusi & Feudo.

S U M M A R I U M.

1. Emphyteusis non Solennis de rebus immobilibus illicita est Prælati.
2. Et alijs prohibitis Alienare.
3. Non obstantibus Novell. 7. cap. 3.